

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoCsp/45/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119336268
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6119336268.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - mestská časť Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: X. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. V., o zaplatenie 2 547,49 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 14Csp/109/2019 - 155, zo dňa 19.05.2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi úroky vo výške 182,70 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku o zaplatenie úrokov z omeškania vo výške 8,25 eur žalobu z a m i e t a .

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol: „I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2 376,54 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2 000 eur od 24.06.2017 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. II. Súd žalobu vo zvyšujúcej časti zamietla. III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 86 % do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu o určení výšky náhrady trov konania.“

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca nárok uplatnil žalobu doručenu elektronicky Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 19.07.2019 v upomínacom konaní, pričom upomínací súd vec postúpil dňa 13.11.2019 príslušnému súdu na konanie ako vecne a miestne príslušnému na prejednanie veci podľa CSP. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2 567,49 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 000,- eur od 24.06.2017 do zaplatenia, z dôvodu nesplatenia úveru, ktorý žalovanému poskytol právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s. na základe Zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) č. XXXXXXXXXX zo dňa 15.04.2016 (ďalej Zmluva o úvere) vo výške 2 000,- eur za v zmluve dohodnutých podmienok. Z dôvodu neplnenia podmienok zmluvy žalovaným právny predchodca žalobcu úver predčasne zosplatnil k 29.12.2016, po predchádzajúcich písomných upozorneniach a výzvach žalovaného na zaplatenie (§ 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka).

3. Súd mal za preukázané, že žalobca predmetnú pohľadávku nadobudol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXXCE zo dňa 23.06.2017, ktorej súčasťou je Príloha č. 1. Postúpenie

pohľadávky pôvodný veriteľ žalovanému oznámil listom zo dňa 30.06.2017 (§ 524, § 526 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách).

4.. Súd konštatoval, že žalovaný je v konaní nečinný, podľa registra obyvateľov SR je od 23.02.2018 prihlásený na trvalom pobyte na adrese V., bez udania bližšej adresy. Súd preto žalovanému zásielky doručoval procesným postupom podľa § 106 ods. 3 CSP súčasne mu písomnosti boli doručované aj podľa § 5 zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov SR a RO SR.

5. Okresný súd ustálil, že v posudzovanom prípade ide o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý sa vzťahuje režim spotrebiteľského práva, predovšetkým zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a Občiansky zákonník. Súd podrobil súdnej kontrole Zmluvu o úvere a dospel k záveru, že spĺňa všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka, a aj z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch obsahuje všetky náležitosti vyžadované týmto zákonom (§ 9 ods. 2), zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Súd ďalej preskúmaval nárok žalobcu z hľadiska výšky uplatnenej pohľadávky, či táto je v súlade so Zmluvou o úvere a so zákonnou úpravou.

6. Z vykonaného dokazovania súd mal za preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 2000,- eur. Podľa tvrdení žalobcu žalovaný neuhradil na úver žiadnu sumu. Žalovaný tak na istine úveru dlhuje 2000,- eur, preto súd žalobcovi priznal nárok na zaplatenie tejto sumy. Žaloba je dôvodná aj do sumy nezaplatených úrokov z úveru od 24.06.2017 do 29.12.2016 t.j. iba do zosplatenia úveru a to vo výške 245,00 eur a tiež je žaloba dôvodná čo do nezaplatených úrokov z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne zo sumy 2 000,- eur (z nevrátenej istiny úveru) od 24.06.2017 (ako žalobca uplatnil - dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky) až do zaplatenia (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z.). Súd žalobe vyhovel aj do nároku na zaplatenie poplatkov v sume 80,40 eur, nakoľko žalobca tento nárok riadne preukázal, poplatok bol riadne dojednaný pokiaľ ide o jeho základ aj o výšku .

7. V časti, kde žalobca žiadal úrok z úveru z nesplatennej istiny po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru vo výške 182,70 eur súd žalobu zamietol ako nedôvodnú (keď do uplatnenej sumy zmluvných úrokov 427,70 eur, ktorá predstavuje zmluvný úrok podľa predloženej špecifikácie žalobcom dňa 16.04.2020 ku dňu 21.06.2017 - žalobca započítal i zmluvné úroky po predčasnom zosplatení úveru spolu v sume 182,70 eur t.j. 23,10 eur ku dňu 19.01.2017 + 159,60 eur k 21.06.2017). Podľa názoru súdu dohodnuté úroky z poskytovaných peňažných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu. Od splatnosti dlhu je dlžník v omeškani a má povinnosť platiť úrok z omeškania. Veriteľ zosplatením úveru navodil stav, odkedy veriteľovi je možné priznať iba úrok z omeškania z dlžnej sumy. Dňa 29.12.2016 došlo k mimoriadnej splatnosti úveru, tým k zmene záväzku, ktorý vyvolal veriteľ. Mimoriadnou splatnosťou úveru zanikli všetky zmluvné dojednania, bez ohľadu na to, že žalobca úverovú zmluvu, ktorú sám formuloval pripravil tak, že zmluvný úrok nezaniká. V spotrebiteľskom zmluvnom vzťahu nemá takáto dohoda právnu ochranu a dlžníkovi spotrebiteľovi vzniká povinnosť vrátiť jednorázovo sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu mimoriadnej splatnosti úveru. Ak po mimoriadnej splatnosti úveru spotrebiteľ mešká s vrátením peňažných prostriedkov ide o protiprávny stav, s ktorým sa spájajú výhradne sankcie, nie odplatné plnenia, ktoré boli zmluvne dohodnuté pre prípad oprávneného držania peňažných prostriedkov za podmienok spotrebiteľskej úverovej zmluvy.

8. Súd žalobu zamietol ako nedôvodnú aj o zaplatenie úrokov z omeškania po predčasnom zosplatení úveru do sumy 8,25 eur, z dôvodu, že ku dňu 29.12.2016 žalovaný dlhoval na istine a na zmluvných úrokoch spolu 2 245,- eur, pričom žalobca uplatnil úrok z omeškania zo sumy 2 365,95 eur (viď. bod 46. odôvodnenia rozsudku okresného súdu - žalobca uplatnil po 19.01.2017 úroky z omeškania z nesprávneho základu istiny).

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. Súd vychádzal z pomeru úspechu a neúspechu strán v konaní. Priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 86 % (čistý úspech žalobcu v konaní). O výške náhrady trov rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 CSP).

10. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie voči zamietavému výroku v časti, v ktorej súd žalobu zamietol o zaplatenie 182,70 eur. Tým je dotknutý aj závislý výrok o trovách konania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil a

žalovaného zaviazal aj na zaplatenie sumy 182,70 eur a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 99,36 % a náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Alebo, aby odvolací súd v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP rozsudok okresného súdu v tejto časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

11. Žalobca zastáva názor, že nárok na zmluvné úroky má aj po zosplatnení úveru. Nesplnením povinnosti žalovaného uhrádzať splátky riadne a včas bol žalobca nútený pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, tzn. splátky, ktoré dovtedy neboli splatné sa stali predčasne splatnými. Žalobca má zato, že uvedené nemá vplyv na nárok na odplatu v podobe riadnych úrokov dohodnutých v Zmluve o splátkovom úvere.

12. Zákon oprávňuje veriteľa v prípade ak je dlžník v omeškaní s vrátením peňažného dlhu požadovať od dlžníka popri plnení aj úroky z omeškania.

13. Pokiaľ žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, tento stav nastal preto, že žalobca bol nútený uplatniť právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, nakoľko žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti. Vyhlásením predčasnej splatnosti úveru nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. V prípade, ak by porušením povinnosti dlžníka, v dôsledku ktorého žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru zanikol veriteľovi nárok na zaplatenie úrokov za úver, dlžník by prakticky porušením povinnosti získal pre neho výhodnejšie postavenie. Z ust. § 497 a § 502 Obchodného zákonníka vyplýva, že úrok z úveru je vlastne cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov a preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania, t.j. do doby skutočného vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov veriteľovi. Aj podľa ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktorým sa zmluva o úvere riadi, platí, že veriteľ má nárok na úroky z úveru až do času riadnej úhrady poskytnutého úveru. Žalobca má zato, že mu patrí nárok na úhradu zmluvných úrokov zo splátok úveru splatných po zosplatnení úveru až do zaplatenia.

14. Žalobca poukazuje na to, že závery okresného súdu sú v priamom rozpore s aktuálnou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, pričom poukazuje na rozhodnutie NS SR zo dňa 16.06.2020 sp. zn. 5Cdo/42/2020 v zmysle ktorého: „V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinnosti dlžník zaplatil ako cenu peňazí“ . Poukazuje aj na uznesenie NS SR zo dňa 30.07.2019 sp. zn. 6Cdo/113/2018..... že cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie svojej povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, zatiaľ čo bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú naopak funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania. Poukazuje aj na rozsudok KS v Košiciach sp.zn. 5Co/219/2019 zo dňa 10.03.2020, aj rozhodnutie KS v Nitre sp.zn. 12Co/135/2018 zo dňa 12.07.2019.

15. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

16. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, z dôvodu, že nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem, rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Podľa § 396 ods. 2 CSP odvolací súd rozhodol o trovách konania.

17. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

18. Vo vzťahu k odvolaním napadnutej časti rozsudku okresného súdu žalobcom odvolací súd uvádza, že odvolaciemu súdu je z rozhodovacej činnosti dobre známa rozdielna prax prvoinštančných aj odvolacích súdov týkajúca sa rozhodovania o nárokoch na úroky z úveru za čas po splatnosti pohľadávky do vrátenia úveru. V rozhodovacej praxi sa možno stretnúť tak s názorom, že úroky z úveru patria veriteľovi len do splatnosti dlhu, ale aj s opačnými rozhodnutiami vyjadrujúcimi názor,

že povinnosť platiť úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov v spotrebiteľských vzťahoch trvá aj po splatnosti pohľadávky až do vrátenia úveru (a do tejto kategórie patria aj žalobcom v odvolaní označené rozhodnutia krajských súdov). Uvedený stav vznikol ako dôsledok toho, že ohľadne tejto problematiky neexistovala ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, resp. neexistovalo ani rozhodnutie najvyšších súdnych inšancií, ktoré by sa priamo a vecne zaoberalo otázkou nároku veriteľa na dohodnuté zmluvné úroky za čas po vyhlásení predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Za také totiž nemožno považovať rozhodnutia, ktoré sa tejto problematiky dotkli len okrajovo (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/113/2018) alebo vecne riešili inú otázku (napr. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obo/143/98 týkajúce sa platenia úrokov z omeškania z dlžných úrokov z úveru), resp. sa týkali prieskumu záverov všeobecných súdov v tejto problematike iba z hľadiska ústavnej konformity (napr. rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012).

19. V tejto situácii rozhodoval aj okresný súd, ktorý sa priklonil k názoru o prípustnosti dohodnutých úrokov z úveru iba do času (predčasnej) splatnosti úverového dlhu. Po rozhodnutí prvoinštančného súdu však Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/42/2020 zo dňa 16. 06. 2020 vyslovil názor, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Nejde pritom o rozhodnutie ojedinelé, pretože naň nadviazal Najvyšší súd SR, napr. aj v rozhodnutiach sp. zn. 6Cdo/193/2018 zo dňa 28. 08. 2020, sp. zn. 2Cdo/13/2020 zo dňa 30. 06. 2020, sp. zn. 8Cdo/147/2020 zo dňa 26. 08. 2020, 3Cdo/113/2019 zo dňa 29. 06. 2020, sp. zn. 7Cdo/118/2019 zo dňa 26. 08. 2020, teda následne sa s názorom senátu dovolacieho súdu 5C stotožnili i ďalšie senáty dovolacieho súdu, v dôsledku čoho možno tento právny názor ohľadom predmetnej právnej otázky považovať za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo 46/2020 zo dňa 26.10.2020).

20. Pri rozhodovaní o odvolaní žalobcu v posudzovanom prípade sa odvolací súd riadil vyššie uvedeným názorom Najvyššieho súdu SR, preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštalácie v napadnutej časti zmenil - názor dovolacieho súdu o zmene rozhodnutia súdu prvej inštalácie je prijatý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky.

21. V prejednávanej veci prvoinštančný súd dospel k správneému záveru, že stranami uzavretá zmluva má spotrebiteľský charakter podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a že ide súčasne o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Správne bolo aj uvažovanie okresného súdu, že je na ňu potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, pretože zmluva o úvere je v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (v znení účinnom ku dňu stranami uzavretej zmluvy o úvere) tzv. absolútnym obchodom a preto bez ohľadu na povahu jej účastníkov je potrebné pri posudzovaní tohto právneho vzťahu vychádzať aj z ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka upravujúcich zmluvu o úvere. Ustanovenia Občianskeho zákonníka sa v prípade právneho vzťahu, účastníkom ktorého je spotrebiteľ použijú vtedy, ak v Občianskom zákonníku existuje také ustanovenie, ktoré je možné aplikovať prednostne (§ 52 ods. 2 OZ).

22. Z ustanovenia § 497 a § 502 ods.1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. U spotrebiteľských úverov je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch). Doba trvania zmluvy pri jej vzniku je teda časovo ohraničená. Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) ani Obchodný zákonník nedávajú priamu odpoveď na otázku, do akej doby je dlžník povinný platiť úroky z poskytnutého úveru, resp. či veriteľovi patria zmluvné úroky pri predčasnom zosplatnení úveru iba do okamihu zosplatnenia alebo až do doby skutočného vrátenia úverových prostriedkov. V právnej úprave teda absentuje výslovná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby poskytnutia peňažných prostriedkov.

23. Súčasne, ale zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a ani zo zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Obchodný zákonník ani Občiansky zákonník nemodifikuje moment trvania záväzku platiť úrok, ani jeho výšku v prípade omeškania dlžníka s platením úveru ani v prospech dlžníka, ani v prospech veriteľa.

24. V situácii, že dlžník z úverového vzťahu porušil svoju povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k jeho zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za nich získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinností profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania.

25. Zosplatnenie je inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Podstata úverového vzťahu a jeho existencia zostáva zachovaná, veriteľ nemá peňažné prostriedky, patrí mu za ne dohodnutá odmena, záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, keďže dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание pristupuje k povinnosti platiť zmluvné úroky aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Inak povedané, dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký ako v čase jeho dojednaní, t. j. veriteľovi patrí úrok v rovnakej výške a za rovnaké obdobie, bez ohľadu na to, či k omeškaniu dlžníka s platením úveru došlo alebo nedošlo.

26. Pre spotrebiteľa je však nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by totiž spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, tzn. že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť.

27. Túto vedomosť však dlžník-spotrebiteľ nemá v prípade dojednaní, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania, nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z tohto dôvodu potom dojednanie, ktorým sa spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

28. Na druhej strane, postavenie veriteľa-dodávateľa sa aj bez uvedeného dojednaní nezhorší, pretože v prípade, ak mu v dôsledku nesplatenia úveru v dohodnutej dobe vznikne škoda, jeho právo zostáva zachované, pravda po zohľadnení zaplatených úrokov z omeškania, ktoré plnia funkciu paušalizovanej náhrady škody.

29. Na základe uvedenej argumentácie Najvyššieho súdu SR v označených rozhodnutiach, ktorú si odvolací súd osvojil, je nutné konštatovať, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí. Súčasne to znamená, že rozhodnutie prvoinštančného súdu v posudzovanej veci je v tejto časti založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

30. V danej veci z vykonaných dôkazov vyplýva, že žalovaný na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere čerpal úver vo výške 2 000,- eur, úroková sadzba bola medzi účastníkmi zmluvy dojednaná vo výške 16,90 % ročne, úver sa dlžník zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 39,87 eur splatných vždy k 20-temu dňu v mesiaci počnúc prvou splátkou splatnou ku dňu 20.05.2016 a s konečnou splatnosťou poslednej splátky dňa 20.04.2024. Pri dodržaní dohodnutého splátkového kalendára zo strany žalovaného mal žalovaný veriteľovi zaplatiť z poskytnutej istiny úveru úroky celkom vo výške 1 695,27 Eur (viď. žalobcom súdu preložený Splátkový kalendár - amortizačná tabuľka). Úver bol predčasne zosplatnený k 29.12.2016 právnym predchodcom žalobcu. Právny predchodca žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok postúpil žalobcovi pohľadávku voči žalovanému v celkovej výške 2 567,49 eur, z toho dlžné úroky vyčíslil vo výške 427,70 eur (postúpená pohľadávka pozostávala z istiny úveru vo výške 2 000,- eur, riadneho úroku vo výške 427,70 eur, z úroku z omeškania vo výške 59,39 eur a z poplatkov vo výške 80,40 eur).

31. Žalobca uplatnil žalobou na súde nárok vo výške nadobudnutej postúpenej pohľadávky 2 567,49 eur a úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2 000,- eur od 24.06.2017 do zaplatenia.

32. V konaní mal súd za nesporné, že žalovaný z poskytnutého úveru neuhradil žiadnu sumu, t. j. neuhradil žiadnu sumu ani na úrokoch. Z vyššie uvedeného právneho názoru súdu, podľa ktorého úrok je cena peňazí, resp. odmena veriteľa za poskytnutie peňažných prostriedkov a dlžníkovi zostáva záväzok platiť úrok rovnaký, ako v čase jeho dojednania, je treba vyvodiť, že v posudzovanom prípade má žalobca nárok na riadny úrok v ním uplatnenej výške, t.j. vo výške 427,70 eur, pretože žalobcom uplatnená suma úroku neprevyšuje odplatu - cenu peňazí dohodnutú stranami v zmluve o úvere. Keďže súd prvej inštancie žalobcovi z uplatnenej sumy úroku priznal len časť vo výške 245,- eur (výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie), teda sumu úrokov vypočítaných do predčasného zosplatnenia úveru (do 29.12.2016), tak rozhodnutie súdu prvej inštancie v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu SR nebolo a nie je správne (viď. výrok II. rozsudku, ktorým súd prvej inštancie do sumy 182,70 eur zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení žalobu zamietol).

33. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietavom výroku II. zmenil tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu zmluvných úrokov vo výške 182,70 eur a žalobu o zaplatenie sumy 8,25 eur na úrokoch z omeškania zamietá ako nedôvodnú, pretože žalobca uplatnil po 19.01.2017 úroky z omeškania z nesprávneho základu istiny, úroky z omeškania uplatnil zo sumy 2 365,95 eur, hoci mal nárok na zaplatenie úrokov z omeškania z istiny 2 245,- eur (žalovaný dlhoval túto sumu na istine a úrokoch).

34. Podľa § 262 CSP, ods. 1 o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Ods. 2, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým, sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

35. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

37. Odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, preto musel podľa ust. § 396 ods. 1 a 2 CSP rozhodnúť o trovách celého konania (prvoinštančného aj odvolacieho konania). Pri rozhodovaní o trovách konania sa vždy posudzuje celkový konečný úspech vo veci, nie čiastkové úspechy strán sporu počas prebiehajúceho konania. Odvolací súd vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP, kedy v danom prípade bol žalobca vo veci neúspešný len v pomerne nepatrnej časti ohľadne žalovaných úrokov z omeškania vo výške 8,25 eur, žalobca sa domáhal zaplatenia 2 567,49 eur súdom mu bolo priznaných 2 559,24 eur. Preto odvolací súd priznal žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania na súde prvej inštancie a tiež náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

38. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).